

„MAGAZYN UCZNIŃ”^{9*}

NUMER 7

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Wesołych Świąt Wielkanocnych

Życzy redakcja gazetki szkolnej

KARTKA Z KALENDARZA

1. Kwietnia – Prima Aprilis

2. Kwietnia – Światowy Dzień Autyzmu

10. KWIEŃNIA – NIEDZIELA PALMOWA

14. Kwietnia – Święto Chrztu Polskiego

17-18. Kwietnia – Święta Wielkanocne

22. Kwietnia – Dzień Ziemi

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

23. Kwietnia – Światowy Dzień Książki

14-20. Kwietnia – Przerwa Wiosenna

Wielkanocne Potrawy

Będzie to przepis na mazurek pomarańczowy z marcepanem

Składniki na ciasto kruche:

- 350 g mąki pszennej
- 50 g cukru pudru
- szczypta soli
- 200 g masła, schłodzonego
- 1 łyżka kwaśnej śmietany 18%
- 2 żółtka

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Mąkę przesiać, dodać masło, posiekać szybko nożem do momentu, kiedy ciasto będzie przypominać kruszonkę. Dodać żółtka, cukier, sól, kwaśną śmietanę i szybko zagnieść (można również zmiksować w malakserze). Z ciasta uformować kulę, owinąć ją folią spożywczą, schłodzić w lodówce przez 30 – 60 minut.

Po tym czasie ciasto rozwałkować i wyłożyć na dno blachy o wymiarach 25 x 34 cm (blacha powinna być wcześniej wyłożona papierem do pieczenia). Ciasta jest dużo, także można ozdobić nim ciasto – wałeczki lub listki wokół, itp., jeśli lubicie. Ciasto ponakłować widelcem.

Piec około 15 – 20 minut w temperaturze 200°C, do zarumienienia. Wyjąć, wystudzić.

Składniki na masę pomarańczowo – marcepanową:

- 4 średniej wielkości pomarańcze
- 1 cytryna
- 300 g cukru (lub mniej, w zależności od słodkości cytrusów)
- 60 g masy marcepanowej

Pomarańcze i cytrynę umyć bardzo dokładnie szczoteczką, wyparzyć.

Zetrzeć z nich skórkę (na drobnej tarce) nie ścierając jasnej części. Całą jasną część obrać i wyrzucić (nadałaby ona masie goryczki, której nie chcemy). Usunąć pestki. Obrane cytrusy zmiksować blenderem lub w malakserze (nie musi powstać z tego mus – ważne, by były bardzo drobne części).

Zmiksowane cytrusy zasypać cukrem, dodać otartą skórkę i gotować około 30 – 40 minut, by zrobiła się z nich konfitura – masa zgęstnieje, woda wyparuje (uwaga: nie gotować zbyt długo, konfitura tężeje stygnąc).

Na upieczony kruchy spód zetrzeć na dużych oczkach marcepan, porozkładać równomiernie. Wszystko pokryć gorącą masą pomarańczową, wyrównać. Ozdobić mazurek ozdobami z marcepanu, płatkami migdałów i (ewentualnie) kandyzowanymi plasterkami pomarańczy.

Kandyzowane plasterki pomarańczy:

- 2 pomarańcze
- 1,5 szklanki wody
- 1 szklanka cukru

Pomarańcze wyszorować, wyparzyć, pokroić na 5 mm plasterki.

Do szerokiego garnka wsypać cukier, wlać wodę. Zagotować, mieszając, do rozpuszczenia się cukru. Wrzucić plasterki pomarańczy i gotować na średnim ogniu. Podczas gotowania odwracać plasterki. Gotować przez 1 godzinę – lub nawet trochę dłużej – pomarańcze

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

powinny zrobić się szkliste, a z wody i cukru powinien powstać gęsty, kleisty syrop o cudownym pomarańczowym smaku...

Gotowe plasterki wyjąć na papier do pieczenia. Można je zrobić kilka dni wcześniej i trzymać w zamkniętym słoiczku, w lodówce.

Uwaga: mazurek na zdjęciach powstał z połowy składników i był pieczony w tortownicy o średnicy 25 cm.

Smacznego :-). Maja

Wielkanocne Potrawy Tradycyjnie jak na Święta Wielkiejnocy przystało na stole muszą się znaleźć: Żurek, Babka, Mazurek czy chociaż by faszerowane jajka:

BABKA WIELKANOCNA:

- Masło-200gramów
- Cukier-200gramów
- Jajka-5sztuk
- Mąka-180gramów
- Mąka ziemniaczana-80gramów
- Proszek do pieczenia-1łyżeczka
- Laska wanilii-1sztuka
- Cytryna-1sztuka
- Płatki migdałowe-20gramów

Krok 1 Masło roztop w rondlu i dodaj sok i otartą skórkę z cytryny.

Krok 2 W dużej misce utrzyj jajka z cukrem i ziarnami przepołowionej wanilii, do momentu aż masa będzie jasna, gęsta i puszysta.

Krok 3 Gdy masa będzie gotowa dodaj do niej przesianą mąkę, mąkę ziemniaczaną i proszek do pieczenia. Całość delikatnie zmiksuj.

Krok 4 Dodaj roztopione masło z cytryną i jeszcze chwile mieszaj.

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Krok 5 Formę na babkę posmaruj masłem i oprósz posiekanymi migdałami.

Krok 6 Do tak przygotowanej formy wlej masę i piecz 45 min. w 170 st. C (do suchego patyczka). Wystudzone ciasto posyp cukrem pudrem lub polej lukrem.

Faszerowane Jajka

- 6 jajek ugotowanych na twardo
- 300 g pieczarek
- 1/2 cebuli
- 1 łyżka oleju
- 1 łyżka masła
- 1/2 pęczka natki pietruszki
- sól, pieprz
- MAJONEZ, ok. 150 ml (lub do smaku)

PRZYGOTOWANIE ▫ Jajka ugotować na twardo, zalać zimną wodą, zbić skorupki i odstawić do ostudzenia, w razie potrzeby zmienić wodę na zimniejszą.

- Obrać ze skorupki i przekroić wzdłuż na połówki. Żółtka wyjąć, przełożyć do miseczki i rozgnieść widelcem.
- Pieczarki umyć, dokładnie osuszyć, pokroić w plasterki. Cebulę drobno posiekać.
- Na patelni na oleju zeszklić cebulę, następnie dodać masło i pieczarki i smażyć co chwilę mieszając aż lekko się zrumienią. W międzyczasie doprawić solą i pieprzem.
- Pieczarki i cebulę zdjąć z patelni i ostudzić, następnie drobno posiekać lub zmielić w maszynce do mięsa razem z natką pietruszki. Na koniec połączyć z żółtkami, doprawić solą oraz pieprzem i wymieszać z 2 - 3 łyżkami majonezu jeśli farsz wydaje się zbyt suchy.

▫ Białka jajek wypełniać farszem, docisnąć. Układać rozcięciem do dołu na półmisku posmarowanym majonezem. Połączyć resztą majonezu. Jeśli majonez jest gęsty (np. gotowy ze sklepu, wówczas można go wymieszać z olejem roślinnym). Udekorować natką lub rzeżuchą. ▫

Co włożyć do święconki-koszyka Wielkanocnego?

Święta Wielkanocne zbliżają się wielkimi krokami, dlatego warto pomyśleć już o świątecznych przygotowaniach! Nie powinniśmy pomijać żadnego elementu naszej rodzimej tradycji. Jej częścią jest również święcenie pokarmów w Wielką Sobotę. Wraz z nadejściem Wielkiej Soboty, spieszmy do kościołów, by poświęcić zawartość koszyczka wielkanocnego. Tak pobłogosławionym chlebem, jajkiem i kawałkiem kiełbaski podzielimy się z członkami rodziny podczas niedzielnego śniadania.

- **Jajko** – symbol nowego życia. Najpopularniejszy symbol Wielkanocy, choć najpóźniej stało się elementem wielkanocnej święconki. Dodawane w formie ugotowanych na twardo jaj, ozdobnych wydmuszek lub drewnianych pisanek.
- **Chleb** – we wszystkich kulturach to pokarm, który zapewnia przetrwanie. Gwarantuje życiowy dobrobyt. W tradycji chrześcijańskiej symbolizuje ciało Pana Jezusa. Przed wielkanocnym śniadaniem, dzielimy się kawałkiem poświęconego chlebka. Warto taki chleb wypiec samemu.
- **Wędlina lub kiełbasa**, czyli wyroby z wieprzowiny. Mięsne produkty mają przynieść nam zdrowie i oznaczają dostatek oraz płodność.
- **Baranek** – symbolizuje zwycięstwo życia nad śmiercią oraz dobra nad złem. Baranek z czerwoną chorągiewką jest symbolem Zmartwychwstałego Chrystusa, a ten wykonany z masła, cukru, marcepanu czy ciasta chlebowego-pokorę i łagodność.

- **Korzeń chrzanu** – choć współcześnie wybieramy starty chrzan, to najlepiej, gdy święcimy go w kawałku. Odnosi się do siły i krzepy, a przez to do pokonania goryczy męki Chrystusa.
- **Sól i pieprz** – przesypane do małego przyprawnika i wykorzystywane do przyprawienia różnych potraw spożywanych podczas śniadania. Sól ma właściwości oczyszczające, a dla chrześcijan jest symbolem sedna życia i prawdy. Pieprz z kolei ma nawiązywać do gorzkich ziół dodawanych przez Żydów do sosu.
- **Kawałki domowego ciasta** – oznaczają umiejętność i doskonałość. Dodawane do koszyczka od niedawna. Najczęściej jest to kawałek drożdżowej babki wielkanocnej

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

W jaki sposób można udekorować dom na święta wielkanocne?

Atrybutami świąt wielkanocnych są króliczki, pisanki i kwiaty które dadzą domowi i nie tylko dużo nastroju świątecznego a także niektóre ozdoby na przykład z prawdziwych kwiatów lub gałęzi będą dawać przyjemny i miły zapach w mieszkaniu.

Jeżeli chce się bardziej rozbudowanych dekoracji świątecznych w swoim domu, można także zrobić wieniec, który można powiesić na drzwiach albo na kominku.

Na stół jako ozdobę można postawić na przykład króliczki zrobione z różnych materiałów, może to być z drewna, materiałów z nieużywanych ubrań ale też inne zwierzęta lub rzeczy które sami wymyśliliśmy.

Tradycje Świąt Wielkanocnych

WIELKI CZWARTEK

Wielki Czwartek to dzień w którym wspomina się obrzędy Wieczernika .

W tym dniu milkną kościelne dzwony. Od tego dnia przez sześć kolejnych dni nie można było prać kijanką, rąbać drzewa, młócić i prąść. Na pamiątkę umycia nóg apostołom przez Chrystusa, biskupi, a wcześniej królowie i

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

magnaci obmywali nogi dwunastu nędzaczom. Gest ten, w niektórych parafiach obecny do dziś, jest znakiem chrześcijańskiej pokory i braterskiej miłości.

WIELKI PIĄTEK

Wielki Piątek to dzień żałoby. W Kościołach panuje cisza. W tym dniu nie odprawia się mszy, a głównym elementem wielkopiątkowej liturgii jest Adoracja Krzyża, która kończy się uroczystym przeniesieniem Najświętszego Sakramentu z Ciemnicy do Grobu Pańskiego. Tradycyjnie Wielki Piątek w całej Polsce jest dniem skupienia, wzmożonej pobożności i umartwienia. Dawniej mieszkańcy wsi, na znak żałoby, zatrzymywali zegary, zasłaniali lustra, mówili przyciszonym głosem, zachowując się tak jakby w domu znajdował się zmarły.

WIELKA SOBOTA

Wielka Sobota jest dniem przygotowywania się do uroczystości Zmartwychwstania. Najważniejszym elementem liturgii w tym dniu jest poświęcenie ognia, paschału oraz wody. Kilkusetletnią tradycją jest obyczaj święcenia w tym dniu pokarmów, z których gospodyni przygotowuje śniadanie wielkanocne. Dawniej pokarmy ustawiano w domu na stole i w podniosłym nastroju czekano na księdza. Obecnie do kościoła zanoszą się małe koszyczki, w których powinny znaleźć się: jajka, chleb, sól, mięso, ser, masło, chrzan i baranek – symbol Zmartwychwstałego Chrystusa. Niewątpliwie najważniejszym atrybutem i symbolem Wielkanocy są pisanki, kolorowe, bogato i różnorodnie zdobione jaja, których nie może zabraknąć w koszyczku ze święconymi pokarmami i na świątecznym stole.

NIEDZIELA WIELKANOCNA

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego, nazywana także Paschą, jest największym i najstarszym świętem chrześcijan. Wielkanoc rozpoczyna się mszą rezurekcyjną, połączoną z uroczystą procesją. Dawniej mszę tę odprawiano w Wielką Sobotę o północy, a obecnie celebrowane jest ją o świcie. Po rezurekcji wszyscy udają się na śniadanie wielkanocne przygotowane z poświęconych pokarmów. Poprzedza je wspólne dzielenie się jajkiem i wzajemne składanie życzeń.

PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY

Drugi dzień Świąt Wielkanocnych, nazywany Lanym Poniedziałkiem lub Śmigusem-Dyngusem, upływa zazwyczaj pod znakiem spotkań rodzinnych i towarzyskich, wesołych zabaw, lejącej się wody, zalotów, psot i żartów. Początkowo nazwą dyngus określano zwyczaj zbierania datków, stanowiący jednocześnie formę wykupienia się od oblewania. Słowo śmigus oznaczało natomiast uderzenie gałązką. Z czasem pierwotne znaczenie tych słów zatarto się. Na wsi dawniej w oblewaniu wodą nie było umiaru. Dzisiaj ta tradycja powoli zanika.

Z opisanych tu ludowych wielkotygodniowych i wielkanocnych zwyczajów do dnia dzisiejszego przetrwało niewiele. Niemniej jednak Wielkanoc spośród wszystkich świąt nadal wyróżnia się bogactwem ceremoniału zarówno kościelnego, jak i świeckiego. Niektóre zwyczaje w nieco zmienionej formie wciąż są praktykowane, przynosząc wszystkim wiele radości.

Symbolika Pokarmów W Koszyczku Wielkanocnym

Jajko - to symbol nowego odradzającego się życia i zwycięstwa nad śmiercią. Pisanki i kraszanki różnorodnie zdobione w poszczególnych regionach Polski, dodają także uroku i malowniczości zawartości koszyczka.

Chrzan - w tradycji ludowej symbolizował siłę fizyczną i dobre zdrowie. Jako dodatek do innych pokarmów święconki, miał wzmacniać ich właściwości.

Chleb - we wszystkich kulturach jest gwarantem pomyślności i dobrobytu. W tradycji chrześcijańskiej to przede wszystkim symbol Ciała Chrystusa. Niegdyś do koszyczka wkładano specjalnie wypieczony w tym celu bochenek. Obecnie wystarczy choćby kromka.

Wędlina - szynka lub tradycyjna kiełbasa zapewnia płodność, zdrowie i dostatek. Dawniej pokarmy mięsne były dobrem luksusowym, dlatego uznawano je za przejaw bogactwa.

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Sól - chroni przed zepsuciem i odstrasza wszelkie zło. Jest symbolem życia, oczyszczenia i prawdy.

Baranek - niegdyś uformowany z masła, obecnie przeważnie w postaci cukrowej lub czekoladowej figurki z chorągiewką z napisem Alleluja, to symbol zmartwychwstałego Chrystusa.

Ciasto - w koszyczku to stosunkowo nowy składnik. Najczęściej jest nim wielkanocna baba lub babeczki. Najlepiej, by były upieczone własnoręcznie, gdyż świadczą o umiejętnościach kulinarnych ich wykonawcy

Wielkanocne zwyczaje w Niemczech

Niemiecka Wielkanoc różni się od polskiej. Jest wiele zwyczajów, których Polacy nie znają. Poza tym praktycznie każdy land ma typowe dla siebie zwyczaje i tradycje. Jednak wspólne dla całej federacji są następujące niemieckie tradycje wielkanocne: Wielki Post (czyli Fastenzeit lub Passionszeit), bukiet wielkanocny, Zielony Czwartek (Gründonnerstag), Wielki Piątek (Karfreitag), Wielka Sobota (Karsamstag), Niedziela Wielkanocna (Ostersonntag) i Wielkanocny Poniedziałek (Ostermontag), Eiertrüllen (toczenie, zrzucanie lub rozbijanie jajek) i Eier titschen (bitwa na jajka), Hanni Hase/Osterhase (zajączek wielkanocny) oraz wielkanocne ognie i koła.

Niemiecka Wielkanoc zaczyna się od świątecznych przygotowań, czyli Wielkiego Postu (Fastenzeit/Passionszeit). W tym czasie należy ustawić w domu tzw. bukiet wielkanocny, czyli wazon z zielonymi gałązkami, udekorowanymi kolorowymi wydmuszkami jajek. Można tak ozdobić również krzewy i małe drzewa w ogrodzie. Ponadto Niemcy malują i dekorują jajka, choć jest to niemiecka tradycja wielkanocna mniej znana niż w Polsce, natomiast nie święci się pokarmów.

Zwyczaje wielkanocne w Niemczech związane z jajkami to Eiertrüllen – toczenie jajek z grobli i pagórków, zrzucanie i rozbijanie jedno o drugie oraz Eier titschen, czyli bitwa na jajka, polegająca na tym, że przed obraniem uderza się jajko o jajko – wygrywa osoba, która w ten sposób zbije drugiej skorupkę jajka.

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Jest też niemiecka tradycja wielkanocna związana z zajączkiem.

Zajączek wielkanocny chowa jajka i słodycze w Niedzielę Wielkanocną w domu lub ogrodzie, a apotem dzieci muszą je odnaleźć. Ten zajączek nazywa się Osterhase i spełnia dziecięce życzenia.

Francuskie tradycje Wielkanocne

Wielkanoc we Francji nie jest tak uroczysta jak w Polsce. Francuzi podobnie do Polaków mają dzień wolny od pracy w poniedziałek, i wykorzystują je jako okazje do spotkania z rodziną lub wyjazdu na długi weekend. W przeciwieństwie do nas nie udają się w sobotę z święconką do kościoła (z tego co wiem, jest to tradycja typowo Polska).

Śmigus dyngus

Poniedziałek wielkanocny, również jest inny. Śmigus dyngus w Francji nie jest znany, i obchodzony zapewne tylko w Montresor czyli polskiej miejscowości w dolinie Loary. Chociaż nie są to oficjalne obchody to prostu nadal mieszka tam sporo osób Polskiego pochodzenia, które pielęgnują tę tradycję.

Czysta energia Energia

Czysta energia Energia jest w dzisiejszych czasach jednym z najistotniejszych czynników warunkujących prawidłowe funkcjonowanie naszej cywilizacji. Jednak produkcja energii nie jest obojętna dla środowiska i spowodowała w nim wiele szkód. Jaka będzie energetyczna przyszłość Europy? Jakość, komfort i bezpieczeństwo naszego życia zależy od wielu czynników, jednak w bardzo dużym stopniu od stałych dostaw energii w przystępnej cenie. Pomimo zwiększenia efektywności energetycznej i szybkiego rozwoju technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, wciąż paliwa kopalne są głównym źródłem pozyskiwania energii w Europie, choć ich udział w miksie energetycznym stopniowo zmniejsza się. W 2015 r. w ramach wewnętrznego zużycia energii brutto w UE 72,6% energii wytworzono z paliw kopalnych (ropy naftowej, gazu i paliw stałych), 13,6% energii wyprodukowano w elektrowniach jądrowych, 13% energii pochodziło ze źródeł odnawialnych, a 0,9% energii powstało z nieodnawialnych odpadów. Taki stan rzeczy sprawia, że do atmosfery emitujemy znaczne ilości zanieczyszczeń, które negatywnie oddziałują na środowisko oraz nasze zdrowie. Mając to na uwadze, musimy jako Wspólnota udoskonalać i wdrażać strategię dotyczącą przyszłości energetycznej Europy, ze szczególnym uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii. Pierwszy na temat tego,

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

czy biopaliwa rzeczywiście są dobrym zamiennikiem dla paliw kopalnych, a drugi o rozwiązaniach poprawiających efektywność energetyczną. Agencja stawia także pytania o skutki zwiększenia liczby samochodów elektrycznych na drogach. Sektor transportu, w tym transportu drogowego, ma znaczący udział w konsumpcji energii w Europie i jest istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w miastach i na kluczowych szlakach transportowych. Jednym z rozwiązań tego problemu może być rozwój elektromobilności i energetyki odnawialnej. Zagadnienia te Europejska Agencja Środowiska opisała w dwóch raportach: „Renewable energy in Europe – 2018”, a zwłaszcza “Electric vehicles from life cycle and circular economy perspectives”.

Odnawialne źródła energii w sektorze transportu obejmują m.in. biopaliwa, lecz ich wykorzystanie budzi wątpliwości pod kątem wielu innych aspektów, takich jak np. wpływ na sprawność silnika, na system produkcji żywności czy na użytkowanie gruntów i zachowanie obszarów leśnych i innych cennych przyrodniczo. Pojazdy elektryczne w fazie eksploatacyjnej są bardziej przyjazne dla środowiska niż spalinowe, gdyż emitują mniej pyłów i hałasu oraz nie wydzielają szkodliwych gazów. Ponadto silniki elektryczne mają większą sprawność energetyczną (90-99%) od silników spalinowych (ok. 40%). Jednak na etapie produkcji pojazdy elektryczne obciążają środowisko bardziej niż produkcja tradycyjnych pojazdów spalinowych, dlatego aby bilans środowiskowy był dodatni, należy przede wszystkim udoskonalić i zoptymalizować procesy produkcji i recyklingu. W tym aspekcie istotny jest rozwój wydajnych, przyjaznych środowisku i tanich technologii produkcji komponentów niezbędnych do budowy pojazdów elektrycznych, które zarówno obniżą ostateczną cenę zakupu, jak i wydłużą żywotność podzespołów. Kolejnym dużym wyzwaniem dla Wspólnoty będzie zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania na energię i rozwój infrastruktury przesyłowej, która umożliwi łatwo dostępne, powszechne, sprawne i szybkie ładowanie zwiększonej liczby pojazdów elektrycznych. Jeśli udałoby się zasilać samochody elektryczne energią odnawialną, efekt dla środowiska byłby znacznie korzystniejszy. Transport jest jednak trzecim, najmniejszym sektorem rynku z punktu widzenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Co więcej, między krajami występują bardzo duże różnice w wykorzystaniu energii odnawialnej w transporcie. W całym sektorze energetyki odnawialnej dominujący udział ma energia wykorzystywana do celów grzewczych i chłodniczych. Na poziomie UE odnawialne źródła energii dostarczyły blisko 1/5 całkowitej energii końcowej zużytej dla tych celów. Odnawialna elektryczność jest drugim największym sektorem rynku dla energetyki odnawialnej. Jej rola wzrasta, m.in. dzięki budowie farm wiatrowych na lądzie i morzu, paneli słonecznych oraz zwiększeniu wykorzystania spalania biomasy

RECENZJA KSIĄŻKI

Dzisiejsza recenzja nie do końca będzie dotyczyła książki. Chciałabym zachęcić was do przeczytania serii komiksów a dokładniej mang.

Najpierw zacznijmy od tego co to jest manga. Jeżeli wyjaśniając czym jest manga, powiesz, że to nic innego, jak japoński komiks, nie ujmiesz całej istoty tego rodzaju utworów. Manga to rzeczywiście komiks, który w bardzo

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

dopracowanych i rysowanych w charakterystycznym, wyjątkowo specyficznym stylu obrazach przedstawia opowiadaną przez twórcę historię, ale jego korzenie sięgają o wiele głębiej.

Na początku chciałam przedstawić wam serię mang pod tytułem "Demon Slayer" (jap. Kimetsu No Yaiba).

"Demon Slayer" czyli "Miecz Zabójcy Demonów" opowiada o Japonii, gdzie w okresie Taishō, żyje Tanjirō Kamado, życzliwy i inteligentny chłopiec. Po śmierci ojca, stał się on głową rodziny, która składa się z niego, jego matki i pięciorga rodzeństwa. Pewnego dnia, jego rodzina została zaatakowana i brutalnie zamordowana przez demona. Tanjirō i jego siostra Nezuko są jedynymi osobami, które przeżyły incydent. Nezuko, mimo przemiany w demona, wykazuje oznaki ludzkich emocji i myśli. Na domiar złego bohaterowie spotykają Zabójcę Demonów – Giyū Tomiokę, który to chce zabić dziewczynę. Giyū zmienia zdanie, gdy widzi, że rodzeństwo chroni się nawzajem. Wysła ich do swojego mistrza. Tanjirō postanawia zostać Zabójcą Demonów i przywrócić Nezuko człowieczeństwo.

Horoskop na kwiecień

Baran

Baran już na samym początku miesiąca zacznie odnosić sukcesy. To nie znaczy jednak, że nie będzie doświadczał trudności. Powinien liczyć się z tym, że ktoś będzie próbował mu zaszkodzić. Warto dokładnie analizować zachowanie znajomych oraz współpracowników, z którymi Baran wchodzi w interakcje.

Byk

Ten miesiąc jest pełen wiosennej energii. Byk pomyśli o nowych projektach i bardzo szybko zacznie je realizować. Nie chce teraz czekać. Boi się, że ktoś go ubiegnie i tym samym zablokuje możliwość dotarcia do upragnionego celu. Strach może się w tym wypadku okazać siłą mobilizującą.

Bliźnięta

Aby osiągnąć zadowalające efekty, Bliźnięta w tym miesiącu potrzebują pomocy. Same nie poradzą sobie zbyt dobrze, ponieważ czekające je zadania są przeznaczone dla grupy. Nie obędzie się więc bez kilku kompetentnych osób, które mogą stworzyć zgrany zespół. Pod przewodnictwem Bliźniąt sukces jest prawie pewny.

Rak

W miarę upływu kolejnych dni życie Raka będzie stawało się coraz bardziej intensywne. Warto skupić się teraz na zagadnieniach, w których Rak czuje się pewnie. Dzięki temu zyska nieco więcej pewności siebie, co przełoży się na większe zaufanie ze strony innych (szczególnie współpracowników i przełożonych w pracy).

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuik, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

Lew

To powinien być wspaniały miesiąc. W życiu Lwa większość spraw będzie się dobrze układać. Nawet dotychczasowi wrogowie na jakiś czas odpuszczą i zajmą się swoimi problemami. Warto teraz zwrócić większą uwagę na potrzeby innych ludzi. Lew nie musi walczyć w żadnej ważnej sprawie, więc może się poświęcić dla innych.

Panna

W tym miesiącu Panna jest podatna na stres, toteż powinna bardziej skupić się na swoich osobistych pasjach niż na pracy zawodowej. Nie ma potrzeby wysilać się w celu odnoszenia kolejnych sukcesów. Nie są teraz tak ważne. Znacznie ważniejsze jest dobre samopoczucie – to od niego zależy, jak Panna będzie postrzegać własne życie.

Waga

Ten miesiąc zacznie się od poczucia zagubienia. Waga doświadczy kilku dziwnych sytuacji, które skutecznie wytrąca ją z równowagi. Nie będzie łatwo się pozbierać, ale przy odrobinie pomocy ze strony bliskich osób Waga dojdzie do siebie.

Skorpion

To całkiem niezły miesiąc. Skorpion jest zmotywowany do pracy i nawet na chwilę nie ociąga się z wykonywaniem swoich obowiązków. Co ciekawe, Skorpion z uśmiechem na twarzy podejmuje się także tych najbardziej skomplikowanych zadań. To dlatego, że doskonale zdaje sobie sprawę z nagród, jakie na niego czekają.

Strzelec

Teraz wszystko wyda się Strzelcowi znacznie łatwiejsze i przyjemniejsze niż w poprzednim miesiącu. Trzeba zaufać swoim talentom i postarać się wykorzystać je w jak najlepszy sposób. Strzelec powinien jednak uważać, by nie zaniedbać teraz innych ludzi (szczególnie członków swojej rodziny). Istnieje bowiem niebezpieczeństwo, że Strzelec za bardzo skoncentruje się na swoich planach i przestanie dostrzegać potrzeby innych.

Koziorożec

Przez większą część miesiąca Koziorożec będzie czuł się całkiem nieźle. Może skupić się na pracy, co zapewni stały przyływ interesujących bodźców – zarówno pozytywnych, jak i negatywnych. Wydarzy się całkiem sporo, więc na nudę nie można teraz narzekać.

Wodnik

Wizjonerskie doświadczenia pobudzą entuzjazm Wodnika. Jego pomysły okażą się na tyle rewolucyjne, że w tym miesiącu zacznie on dokonywać zmian nie tylko we własnym życiu, ale też

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmich, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

wśród otaczających go ludzi. Bardzo dużo może się teraz zmienić. Od teraz Wodnik (i nie tylko) zacznie nowe życie.

Ryby

Ryby będą miały teraz o wiele więcej swobody, więc z pewnością dobrze wykorzystają ten miesiąc. Nie będą przy tym wywierać na siebie żadnej presji. Nie chodzi o to, by pracować ponad siły. Ryby wykonają swoje obowiązki, ale też poświęcą sporo czasu na relaks i regenerację nadwątłych w poprzednich miesiącach sił.

Zapobieganie skutkom zmian klimatu

Zmiany klimatu są rzeczywistością: wzrastają temperatury, zmieniają się rozkłady opadów, topnieją lodowce i śnieg, wzrasta średni poziom mórz na świecie. Ocieplenie jest najprawdopodobniej efektem obserwowanego wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze, za który odpowiadają emisje związane z działalnością człowieka. Aby złagodzić zmiany klimatu, musimy zmniejszać ilość tych emisji lub im zapobiegać.

W celu uniknięcia najpoważniejszych skutków zmiany klimatu, kraje, które podpisały Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) zobowiązały się do ograniczenia średniego wzrostu temperatury na powierzchni ziemi do poziomu poniżej 2°C. Aby osiągnąć ten cel, globalne emisje gazów cieplarnianych powinny wkrótce osiągnąć swój szczytowy poziom, a następnie maleć w szybkim tempie. Do 2050 r. należy zmniejszyć globalny poziom emisji o 50% w porównaniu z poziomem z 1990 r. Kolejnym krokiem będzie osiągnięcie przed końcem stulecia neutralności emisyjnej. UE popiera cel UNFCCC i do 2050 r. zamierza obniżyć emisje gazów cieplarnianych o 80-95% w porównaniu z poziomem z 1990 r. Przyjmując ten ambitny cel, uwzględniono niższe wymagania w tym obszarze w stosunku do krajów rozwijających się.

Źródłem gazów cieplarnianych są zarówno procesy naturalne, jak i działalność człowieka. Najważniejszym naturalnym gazem cieplarnianym w atmosferze jest para wodna. Działalność człowieka jest źródłem dużej ilości innych gazów cieplarnianych i przyczynia się do wzrostu ich stężenia w atmosferze, co z kolei intensyfikuje efekt cieplarniany i powoduje ocieplenie klimatu. Do głównych źródeł gazów cieplarnianych związanych z działalnością człowieka należą:

- spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa i gaz) na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej, transportu, przemysłu i gospodarstw domowych (CO₂);
- rolnictwo (CH₄) oraz zmiany użytkowania gruntów, np. wylesianie (CO₂);
- składowiska odpadów (CH₄);
- fluorowane gazy cieplarniane w przemyśle.

Co każdy może zrobić dla ochrony klimatu?

Ogromna ingerencja i ekspansja człowieka w środowisku naturalnym prowadzi do wielu negatywnych konsekwencji, w tym między innymi ocieplenia klimatu. W związku z tym, że jest to proces powolny i długotrwały, ludzie odczuwając drastyczne skutki globalnego

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

ocieplenia nie utożsamiają ich z własną działalnością. Biorąc pod uwagę fakt, że prawie każda nasza czynność zwiększa pulę gazów cieplarnianych, powinniśmy podjąć działania zmniejszające wielkość emisji z jednocześnie oszczędnością własnego budżetu domowego. Nadmiernie przywiązuje się do niektórych przedmiotów. A jeśli ktoś mu je zabierze, wpada w panikę. Nie chroń dykta z Niemca przed wyjątkami i stereotypami przyzwyczajenia.

Z czego bierze się autyzm?

2 kwietnia „dzień autyzmu,”

Autyzm

Autyzm nie jest chorobą, to wiemy wszyscy. Od pewnego czasu lekarze stosujący podejście DAN! (Defeat Autism Now! – Pokonaj Autyzm Teraz!) koncentrują się na terapii wszystkich aspektów medycznych autyzmu, mówią o kompleksowym podejściu do autyzmu. Autyzm jest tak skomplikowany, że do teraz nie zbadano jego przyczyn. Właściwa, indywidualna terapia dla tylko jednego dziecka wymaga podejścia interdyscyplinarnego i rozległej wiedzy z zakresu m.in. neurologii, genetyki, gastrologii, alergologii, dietetyki, psychologii, psychiatrii i logopedii. Kompleksowość terapii dziecka polega najczęściej na ustaleniu diety, suplementacji oraz intensywnej terapii psychologicznej i logopedycznej. Wynikiem stosowania filozofii DAN! jest rosnąca liczba autystycznych dzieci, które robią wielkie postępy, a wiele z nich odzyskuje zdrowie.

Jak wygląda dziecko z autyzmem?

Skład redakcji: M. Antonik, B. Danielkiewicz, O. Koziej, D. Kuźmicz, K. Oleszczuk, M. Rozmysł, K. Walenciuk, N. Zarębska S. Lato. Adres kontaktowy: martynarozmysl@op.pl Numer 4

